

ÅMLI KOMMUNE
- BYGDA FOR ALLE

Kommunal planstrategi Åmli kommune 2024 - 2027

Kommunal planstrategi Åmli kommune 2024-2027
Vedtatt i kommunestyret, 12.02.2025

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. Kommunal planstrategi Åmli kommune 2024-2027: verktøy for kommunal planlegging	3
2. Overordnede føringer og dokumenter	5
2.1 Nasjonale føringer	5
2.2 Regionale føringer	6
2.3 Kommunale føringer og planer	7
3. Utviklingstrekk og utfordringer	8
3.1 Befolkningsutvikling, boligbygging og tettstedsutvikling	8
3.2 Oppvekst, levekår og likestilling	10
3.3 Arbeidsmarked og næring	11
3.4 Helse	13
3.5 Klima, miljø og areal	14
3.6 Samfunnssikkerhet og beredskap	16
4. Vurdering og prioritering av planbehov for Åmli kommune	16
4.1 Planarbeid / strategier som prioriteres i perioden 2024-2027	16
4.2 Planarbeid drøftet, men <u>ikke</u> prioritert for perioden 2024-2027	18
5. Kommunal planstrategi 2024 – 2027	18

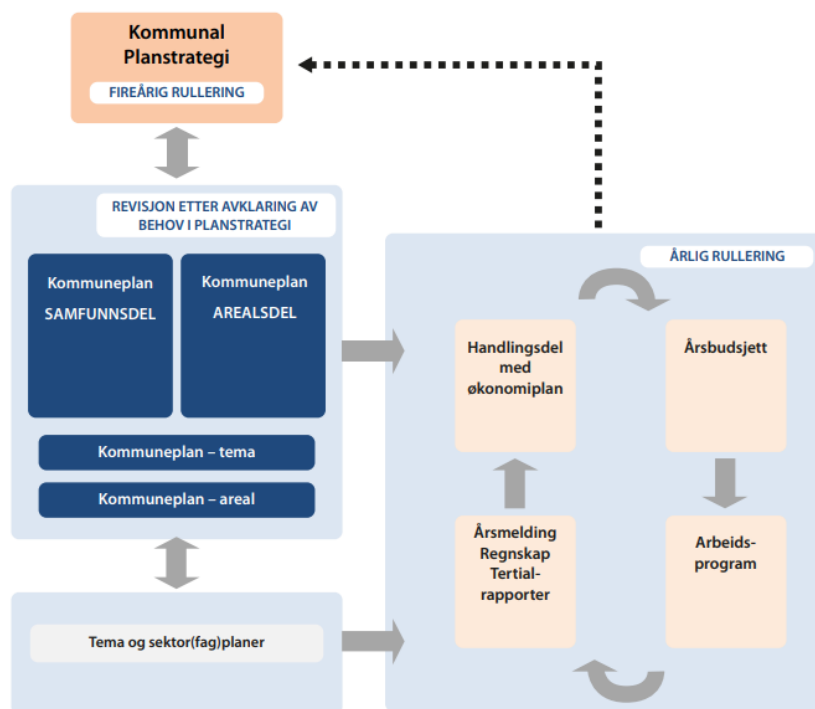
1. Kommunal planstrategi Åmli kommune 2024-2027: verktøy for kommunal planlegging

Kommunal planstrategi er et verktøy for kommunestyret til å drøfte og prioritere planoppgaver på overordna nivå i kommunestyreperioden. Plan- og bygningslov § 10-1 sier følgende:

'Kommunestyret skal minst en gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.'

Den kommunale planstrategien er ikke en plan, men et hjelpemiddel for det nye kommunestyret til å avklare hvilke planoppgaver kommunen skal prioritere i valgperioden for å møte kommunens behov. Arbeidet med kommunal planstrategi vil gi en bedre og mer systematisk vurdering av kommunens planbehov slik at kommunen bedre kan møte de aktuelle utfordringene.

Gjennom vedtaket av den kommunale planstrategien skal det nye kommunestyret ta stilling til om kommuneplanen helt eller delvis skal revideres. Planstrategien er også et egnet verktøy for å vurdere kommunens plansystem, planressurser og samlede planbehov i kommunestyreperioden knyttet til kommunedelplaner, tema- og sektor(fag)planer. Planstrategien har ingen rettsvirkning og er ikke formelt bindende for kommunen. Den kan revideres etter behov innenfor valgperioden. Planstrategien fokuserer på at planleggingen skal være behovsstyrt og ikke gjøres mer omfattende enn nødvendig.

Figur 1: Kommunal planstrategi i det kommunale plansystemet, kilde: regjeringen.no

Kommunens forrige planstrategi var for perioden 2020 – 2023. Loven krever at det sittende kommunestyret, som har blitt konstituert høst 2023, vedtar ny planstrategi senest høst 2024.

Planstrategien omfatter en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden. I forhold til planoversikten/-behov viser denne planstrategien:

- Hvilke planer vi har i kommunen
- Når og med hvilken frekvens eksisterende planer bør rulleres
- Planoppgaver som bør startes opp eller videreføres på bakgrunn av rammedokumenter, kommunale, regionale og nasjonale føringer og nevnt i innspill (fra blant annet etater) etter varsling om oppstart med planstrategien

Prosess

Plan- og bygningsloven stiller prosesskrav til arbeid med ny planstrategi. Et viktig krav er at det innhentes synspunkter fra nabokommuner og ulike organ før/under planarbeidet. Derfor er det varslet om oppstart av planarbeid og er forslag til planstrategi lagt ut på høring. I prosess fram til høringsforslag foreligger har hele administrasjonen og alle enheter bidratt til planstrategien.

Forslag til planstrategi er drøftet med og lagt fram til:

- ledere og nøkkelpersoner i kommunen
- råd for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsnedsettelse
- planutvalget og kommunestyret

Ellers er overordnede rammedokumenter og føringer som omtalt i kapittel 2 hensyntatt.

Figur 2: Prosess med kommunal planstrategi 2024 – 2027

2. Overordnede føringer og dokumenter

Følgende overordnede føringer og dokumenter er brukt for å komme til denne planstrategien:

2.1 Nasjonale føringer

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027

Regjeringen legger hvert fjerde år fram nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging for å fremme en bærekraftig utvikling i hele landet. De nasjonale forventningene skal følges opp i fylkeskommunenes og kommunenes arbeid med planstrategier og planer, og legges til grunn for statlige myndigheters medvirkning i planleggingen.

Regjeringen vil formidle den nasjonale prioriterte politikken på en tydelig måte, slik at planleggingen i fylkeskommuner og kommuner kan skje effektivt og til beste for innbyggerne i hele landet. Samtidig styrker regjeringen det lokale selvstyret i planleggingen. Det betyr at fylkeskommunene og kommunene får økt ansvar for å sikre nasjonale og viktige regionale interesser.

Regjeringen legger i perioden 2013 – 2027 opp til 72 konkrete forventningspunkter, fordelt på 5 tematiske kapitler som bygger på FN's bærekraftsmål:

- Samordning og samarbeid i planleggingen
- Trygge og inkluderende lokalsamfunn
- Velferd og bærekraftig verdiskaping
- Klima, natur og miljø for fremtiden
- Samfunnssikkerhet og beredskap

De regionale og lokale myndighetene har sentrale oppgaver med å håndtere disse utfordringene. Det gjelder alle kommuner, uavhengig av størrelse og kompetanse. Planlegging er et av deres viktigste verktøy.

Andre viktige nasjonale føringer

Andre relevante nasjonale føringer følger av bl.a.:

- Meld. St. 27 (2023-2024): tryggere framtid – forberedt på flom og skred
- Meld. St. 18 (2023- 2024): en forbedrede tilstand for villrein
- Meld. St. 17 (2023-2024): om integreringspolitikken
- Meld. St. 14 (2023-2024): Nasjonal transportplan 2025-2036
- Meld. St. 13 (2023-2024): En helhetlig og aktiv boligpolitikk for hele landet
- Meld. St. 11 (2023-2024): Strategi for økning av selvforsyning av jordbruksvarer og plan for opptrapping av inntektsmulighetene i jordbruk.
- Meld. St. 9 (2023-2024): Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024 – 2027
- Regjeringens eldrereform: aldersvennlig samfunn, leve hele livet mm.
- Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken (2021 – 2024)
- Opptrappingsplan for psykisk helse (2023-2033)
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (2014)
- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning i kommunene (2018)
- Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging (1995)
- Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag (1994)

Internasjonale føringer som FNs bærekraftsmål og Parisavtalen er viktig både for planlegging på statlig, regionalt og lokalt nivå.

2.2 Regionale føringer

Regionplan Agder 2030

Regionplan Agder 2030 er et overordnet strategisk styringsdokument for hele Agder. Den beskriver de viktigste utfordringene og mulighetene for landsdelen, et ønsket fremtidsbilde for 2030, og hva som skal til for å nå konkrete mål. Regionplan Agder 2030s hovedmål er å utvikle Agder til en miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftig region i 2030 – et attraktivt lavutslippssamfunn med gode levekår. 22. oktober 2024 ble revidert Regionplan Agder 2030 vedtatt av fylkestinget.

Hovedsatsningsområder mot 2030 er:

- Attraktivt og miljøvennlig Agder
- Bærekraftig verdiskaping
- Utdanning, kompetanse og deltagelse
- Mobilitet
- Kultur

Hvert satsingsområde i regionplanen har flere hovedmål, som skal bidra til å gjøre Agder til en miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftig region innen 2030 – et attraktivt lavutslippssamfunn med gode levekår. Det er vedtatt å utarbeide følgende nye regionale planer og strategier i planperioden:

- Regional plan for grønn industri og energi
- Regional strategi for kulturarv 2030
- Handlingsprogram for levekår

Regional planstrategi 2024-2027 og Agdertall (Agder Fylkeskommune)

Regional planstrategi for Agder redegjør for viktige regionale utviklingstrekk og utfordringer, vurderer langsiktige utviklingsmuligheter og tar så stilling til hvilke spørsmål som skal tas opp gjennom videre regional planlegging. Den henger tett sammen med Regionplan Agder. Regional planstrategi revideres høst 2024.

Prioriterte regionale planer og strategier som er foreslått i regional planstrategi som kan ha betydning for Åmli lokalt og Arendal-regionen:

- Regional strategi for kulturarv 2030
- Regional plan for grønn industri og energi
- Revidering av Regional plan for innovasjon og bærekraftig verdiskaping 2030
- Revidering av Kompetansestrategi 2030
- Revidering av Landbruksstrategien 2022–2024
- Revidering av Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold 2015–2027
- Regional plan for senterstruktur og handel i Agder (under arbeid)
- Revidering av Handlingsprogram for fylkesveger 2026-2029 (under arbeid)
- Regional plan for fysisk aktive liv i Agder (under arbeid)
- Strategi for høstbart vilt og høstbar innlandsfisk

Regionale planer

Andre relevante gjeldende regionale planer som kan ha betydning for Åmli:

- Regional plan for mobilitet 2023-2033
- Regional areal- og transportplan for Arendalsregionen 2018-2040

- Frivillighetsstrategi Agder 2022-2030
- Regional plan for vannforvaltning i vannregion Agder 2022 – 2027
- Regional plan for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Setesdal Austhei
- Energiplan Agder (erstattes av plan for grønn industri og energi)
- Strategi for kraftforedlende industri på Agder (erstattes av plan for grønn industri og energi)
- Folkehelsestrategi Agder 2018-2025 (foreslått opphevet)
- Strategi for forskning, utvikling og innovasjon i Agder (foreslått opphevet)
- Studentstrategi Agder 2030 (foreslått opphevet)
- Fylkes Ros og Ros Agder

Interkommunalt samarbeid i Østre Agder: Østre Agder regionråd

Østre Agder er et interkommunalt samarbeidsforum for 8 kommuner i regionen. De deltakende kommuner er Arendal, Froland, Gjerstad, Grimstad, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli. Det er blant annet samarbeidsrelasjoner innen disse områdene: oppvekst, IKT, samferdsel, næringsutvikling, justissektor, helse, omsorg, levekår, vold og samfunnssikkerhet.

Samarbeidsområder inkluderer blant annet:

- Brannvesen
- Barnevernvakt
- Legevakt
- Krisesenter
- Jusnettverk
- Kommunal øyeblikkelig hjelp
- Veilys

Føring og anbefalinger fra Statsforvalteren i Agder til planstrategi for Åmli kommune

Innspill sendt etter varslingsperiode om oppstart av arbeid med planstrategien og i høringsperioden.

Føring og anbefalinger fra Agder Fylkeskommune til planstrategi for Åmli kommune

Innspill sendt etter varslingsperiode om oppstart av arbeid med planstrategien og i høringsperioden.

2.3 Kommunale føring og planer

De viktigste overordnede kommunale planene og dokumentene:

- Kommuneplan 2019 – 2031 (12 års perspektiv): samfunns- og arealdel
- Økonomiplan (4 års perspektiv)
- Oversiktsdokument folkehelse 2020-2023
- Helhetlig ROS-analyse
- Andre kommunale planer (se siste kapittel i dette dokumentet)

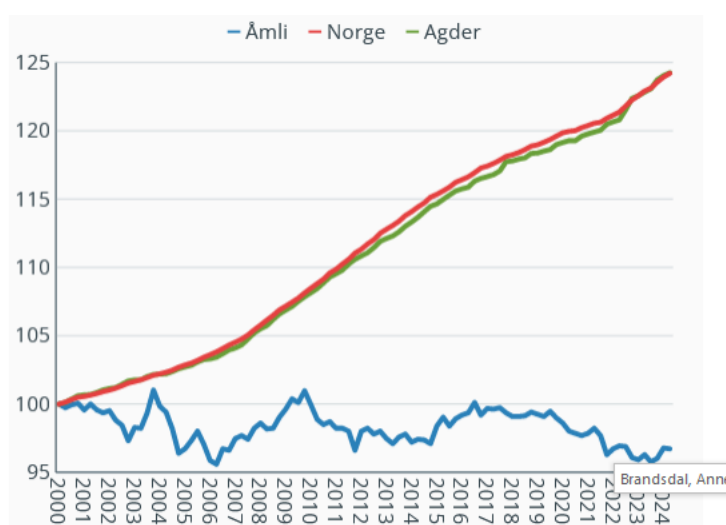
3. Utviklingstrekk og utfordringer

Utviklingstrekk og utfordringer er nedfelt i de viktigste lokale og regionale strategiske rammene, slik som kommuneplanen, økonomiplanen, andre kommunale planer, regionplan Agder, folkehelseoversikt mm.

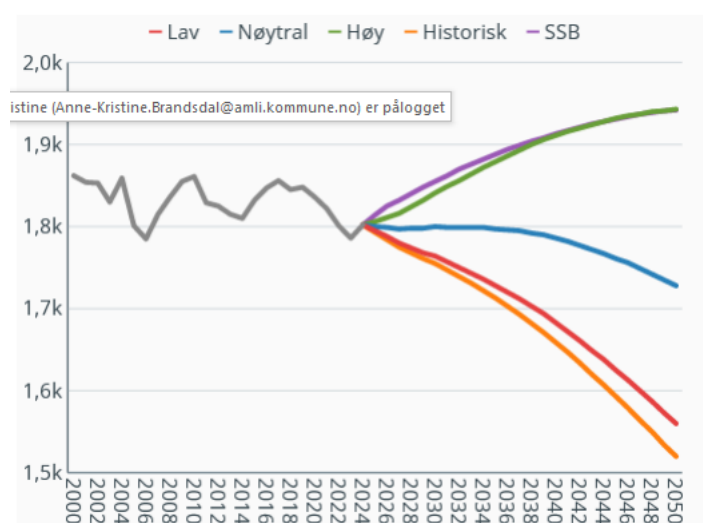
Hovedkilder som er brukt er Agdertall, kommunefakta (SSB) og folkehelseprofil. Men også andre kilder er brukt. Utviklingstrekk og utfordringer er delt inn i tema og særlig de temaene hvor Åmli peker seg ut, kommer fram i dette kapitelet.

3.1 Befolkningsutvikling, boligbygging og tettstedsutvikling

Åmli kommune har hatt en negativ befolkningsvekst siden 2000:

Figur 3: Utvikling i folketallet. Indeksert, 2000=100. Kilde: SSB/Telemarksforskning

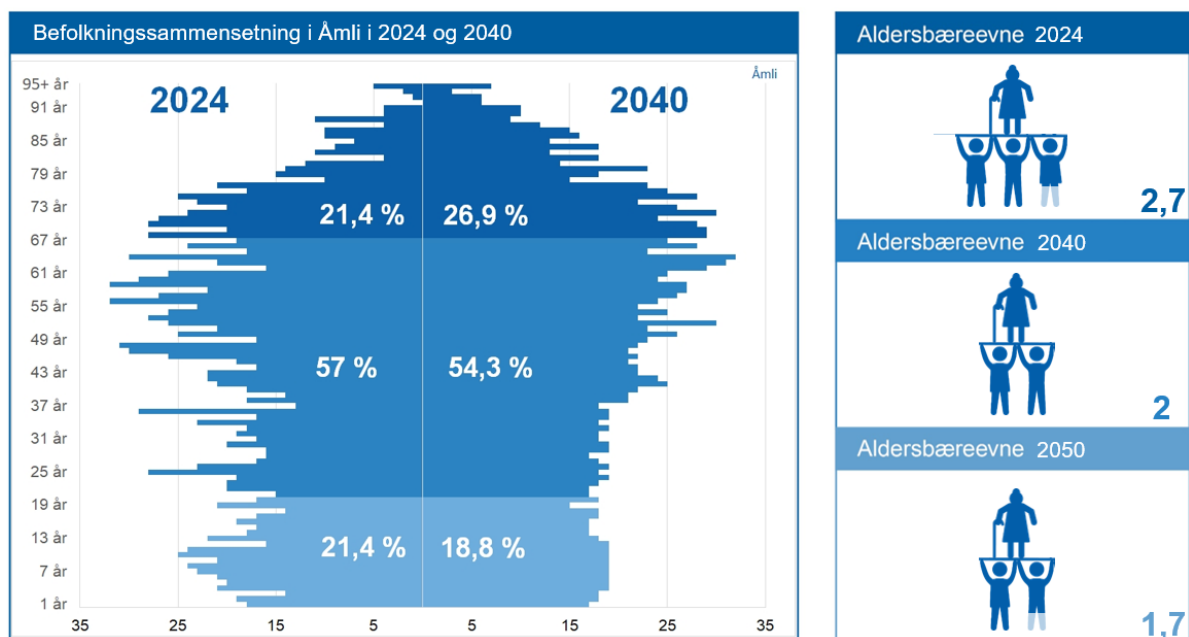

Figur 4: Antall innbyggere i Åmli gitt ulike scenarier. Kilde: Telemarksforskning/SSB

Andelen unge eldre (65-79 år) i Åmli kommune er høyere enn i landet som helhet.

Levealderen øker, og vi forventer en betydelig økning i antallet og andelen eldre i befolkningen fram mot 2050. Denne økningen er noe kommunen bør planlegge for. Økningen i forventet levealder gjør at flere vil leve til de er godt over 90 år. Gruppen eldre vil øke i størrelse, og flere vil leve med en eller flere kroniske sykdommer.

Figur 5: Aldersbæreevnen vil minke fra dagens 2,7 til 2,0. Aldringen i Åmli er sterkere enn snittet for Agder, og utgangsbefolkningen (2024) er eldre. Kilde: Agdertall 2024

Åmli pleie- og omsorgssenter ser behov for utvidelse i framtiden og for etablering av en egen demensavdeling (demenslandsby). Det vurderes utvidelse eller flytting av dagens bo- og omsorgssenter. Det kan evt. også ses i sammenheng med et nytt dagsenter og behov for en institusjonsenhet til fysisk funksjonshemmede.

De siste årene er det bygget ca. 3 boliger i året. Blant annet i lys av den aldrende befolkningen er det behov for sentrumsnære universelt utformede boenheter (leiligheter). Samtidig må disse boenhetene også være attraktive og rimelige for yngre, slik at det blir en blanding av forskjellige aldersgrupper i sentrum og kretsene. I arealplanlegging skal det være fokus på tilrettelegging av areal/boliger for eldre i sentrum og evt. andre tettsteder i Åmli.

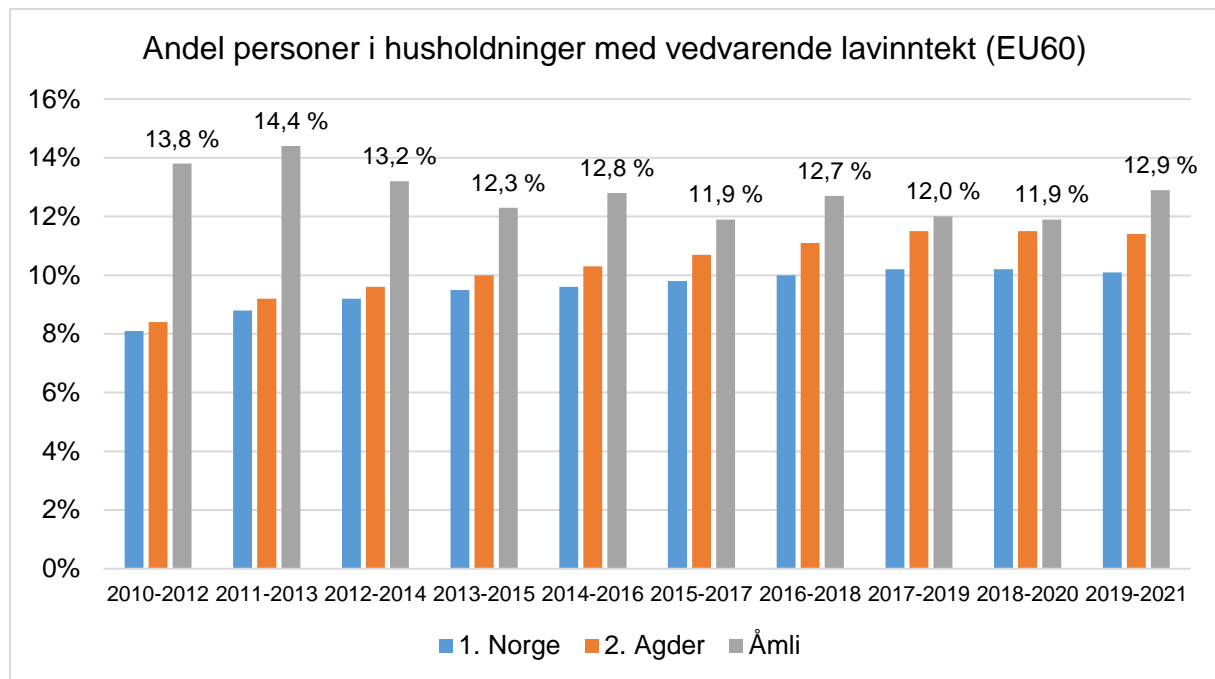
Åmli vil se på muligheter å for hvordan det kan oppnås vekst ved tilflytting. Blant annet ved å satse på utviklingen på og rundt Jordøya/Simonstad. Det er samtidig viktig at kommunen fortsetter å legge vekt på å utvikle tilbud og politikk for de innbyggerne vi allerede har. Antall eldre øker mens det er en nedgang på antall barn/unge i kommunen.

Utfordringer og fokusområder ift. befolkningsutvikling og boligbygging oppsummert:

- Negativ befolkningsvekst
- Økning antall eldre og nedgang antall barn/unge
- Aldrende befolkning som utløser: behov for egen demensenhet, flere universelt utformede leiligheter i sentrum, større bo- og omsorgssenter, digitalisering helsetjenester mm.
- Tettstedsutvikling: fortetting, flere leiligheter, trafiksikkerhet, tilgjengelighet, infrastruktur, tilbud for forskjellige målgrupper

3.2 Oppvekst, levekår og likestilling

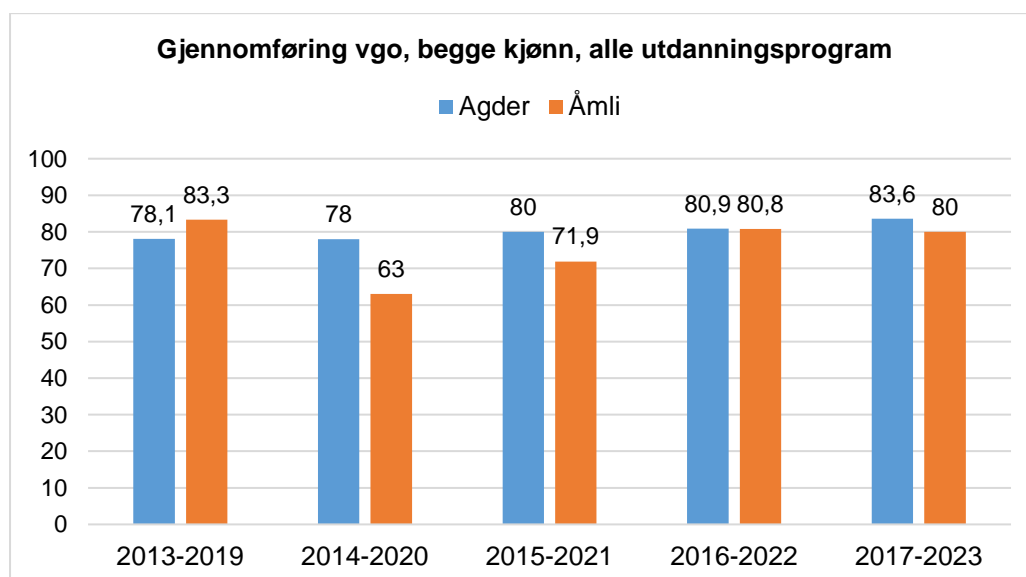
Andelen som bor i husholdninger med vedvarende lav inntekt, er litt høyere enn i landet og fylket som helhet. Dette gjelder spesielt i aldersgruppen 45+.

Figur

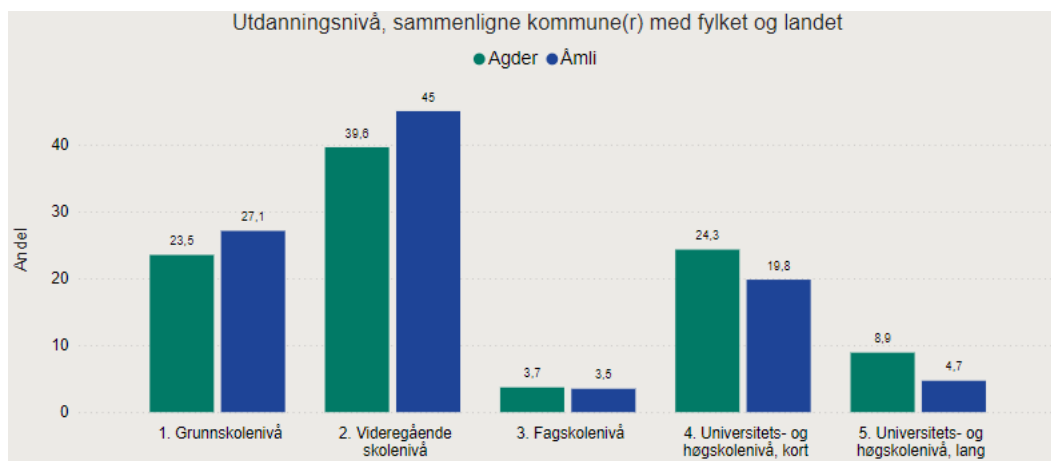
6: Andel personer i husholdninger med vedvarende lavinntekt. Kilde: agdertall.no

Noen færre enn gjennomsnitt i Agder og landet gjennomfører videregående opplæring, men dette varierer over tid og i snitt er det ikke stor forskjell.

Figur 7: Gjennomføringsgrad videregående opplæring. Kilde: agdertall.no

Åmli kommune er fremdeles blant kommunene med lavest utdanningsnivå i fylket.

Figur 8: Utdanningsnivå Åmli og Agder. Kilde: agdertall.no

Utfordringer og fokusområder ift. Oppvekst, levekår og likestilling:

- Levekårsutfordringer generelt
- Forholdsvis lavt utdanningsnivå
- Nedgang/stagnering antall barn og unge i kommunen
- Behov for en institusjonsenhet til fysisk funksjonshemmede.

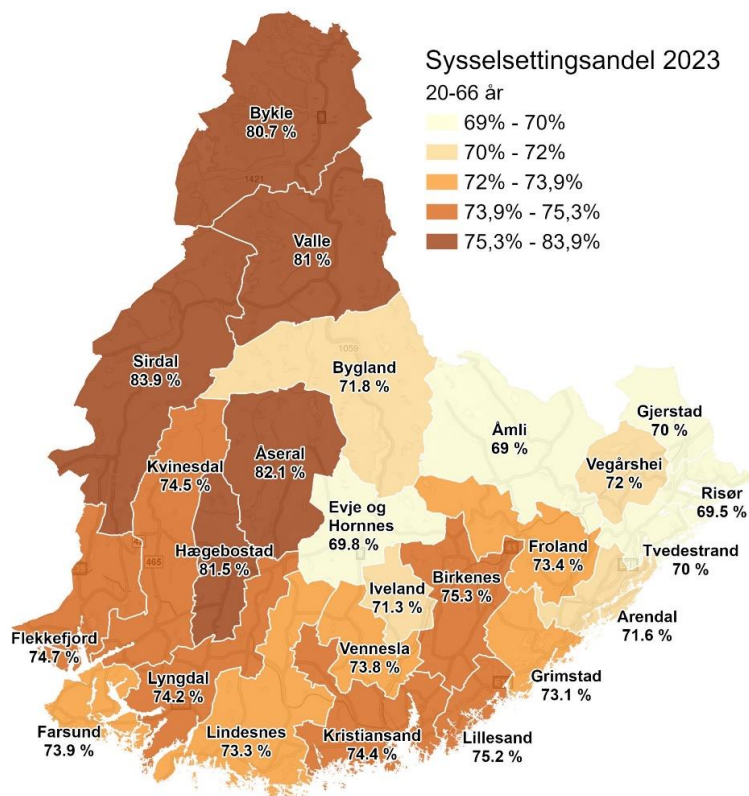
3.3 Arbeidsmarked og næring

Mye av Åmli ligger utenfor det største arbeidsmarkedet i fylket, akse mellom Arendal og Kristiansand, hvis en benytter en definisjon på 45 min kjørevei. Veinettet rundt Åmli gjennomgår for tiden en betydelig oppgradering, og dette vil redusere reisetid til større arbeidsmarkeder. Dette gjelder både Rv 41 og FV 415, og samlet sett vil dette bety en betydelig forbedring for både tungtransport, industri og befolkning/pendlere.

I forhold til både resten av Agder og Norge generelt har Åmli kommune en lav sysselsettingsandel på 69,0% (20 – 66 år) (2023), dette er lavest i Agder. Det tilsvarende tallet for Norge som helhet er 77,2%.

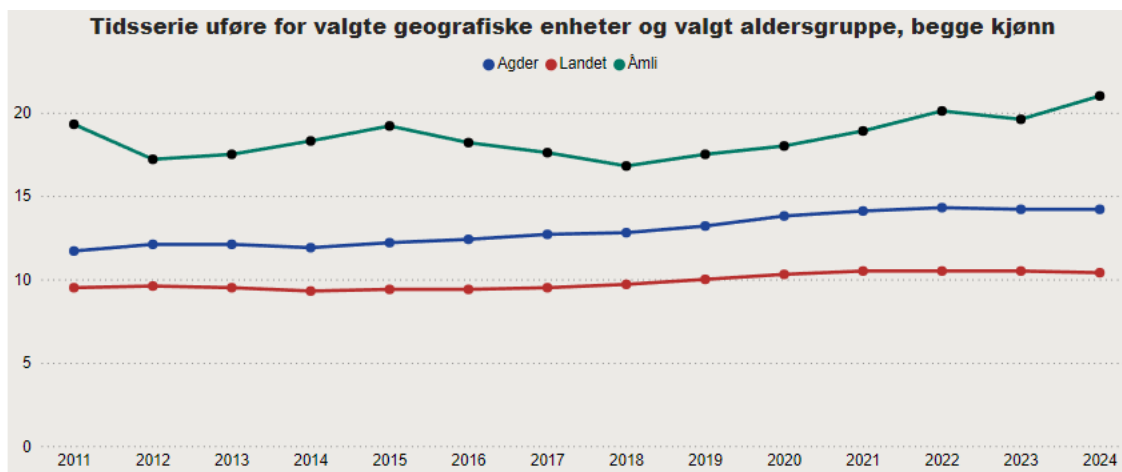
Relativt mange unge står utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak: i 2023 utgjorde dette 15,6% av aldersgruppen 15 til 29 år. Dette er høyest i Agder hvor snittet var 10,7% i 2023.

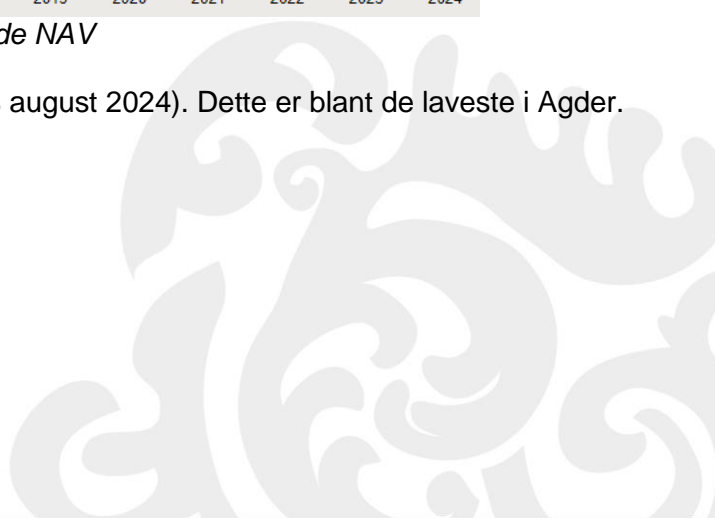
Figur 9: Sysseleltingsandel Agder 2023

Åmli har også en større andel som mottar uføretrygd enn både Agder og Norge:

Figur 10: Mottakere av uføretrygd januar 2024, kilde NAV

I Åmli har en forholdsvis lav arbeidsledighet (1,4% august 2024). Dette er blant de laveste i Agder.

Åmli kommune har en mye høyere deltidsandel blant kvinner enn gjennomsnitt i fylket og Norge:

20-66 år	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Åmli	35,6	19,3	55,7
Agder	30,9	18,6	44,6
Norge	25,4	16,3	35,4

Tabell 1: Deltidsandel 2022

Forholdsvis mange jobber i egen kommune (64%, 2024): resten pendler ut. De som pendler inn kommer særlig fra Arendal, Vegårshei og Nissedal.

Sykefravær i Åmli er på snittet til Agder.

Bergene Holm er den største private arbeidsgiveren i Åmli. Nabotomten til Bergene Holm sto ferdig planert i november 2023, og Biozin planlegger for et større industriprosjekt med produksjon av biodrivstoff i samarbeid med Equinor. Selv om dette er flere år frem i tid er det viktig at det allerede nå tilrettelegges og vurderes nye næringsareal i tilknytning til dette, samt for andre aspekter som kan komme i kjølvannet av en stor industrietablering, som f.eks. boligtomter.

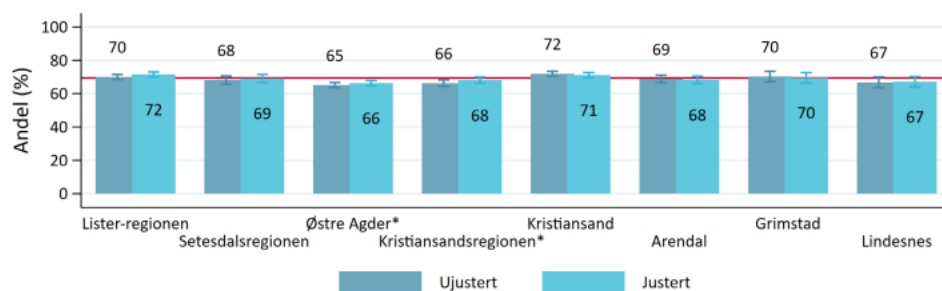
Åmli kommune har omtrent 900 hytter (mot 1200 boliger) og har dermed mye fokus på rekreasjon, turisme, friluftsliv og turistnæring.

Utfordringer og fokusområder ift. arbeidsmarked og næring:

- Stort utenforskap
- Forholdsvis lav arbeidsledighet
- Fortsette med forbedring av regionalt veinett/infrastruktur
- Tilrettelegging i forbindelse med etablering rundt Jordøya (Biozin)/næring for øvrig
- Mye turistnæring, viktig å ivareta denne samt jobbe for å bygge denne opp

3.4 Helse

I dette avsnittet er det brukt data fra Folkehelseundersøkelsen for Agder (2023). Her er det ikke rapportert tall per kommune, men for Østre Agder (minus Arendal og Grimstad) som helhet. Dette er fordi tallgrunnlaget ikke er stort nok til å få statistisk signifikante data per kommune.

Figur 11: Andel som rapporterer om god eller svært god helse

Østre Agder rapporterer om noe dårligere helse enn resten av Agder. Dette gjenspeiler seg i parametere som søvnproblemer, psykiske plager, sykdommer og korsrygg- og nakkesmerter hvor Østre Agder kommer dårligst ut i Agder.

Østre Agder kommer derimot godt ut når det gjelder sosial støtte og trygghet i nærmiljøet.

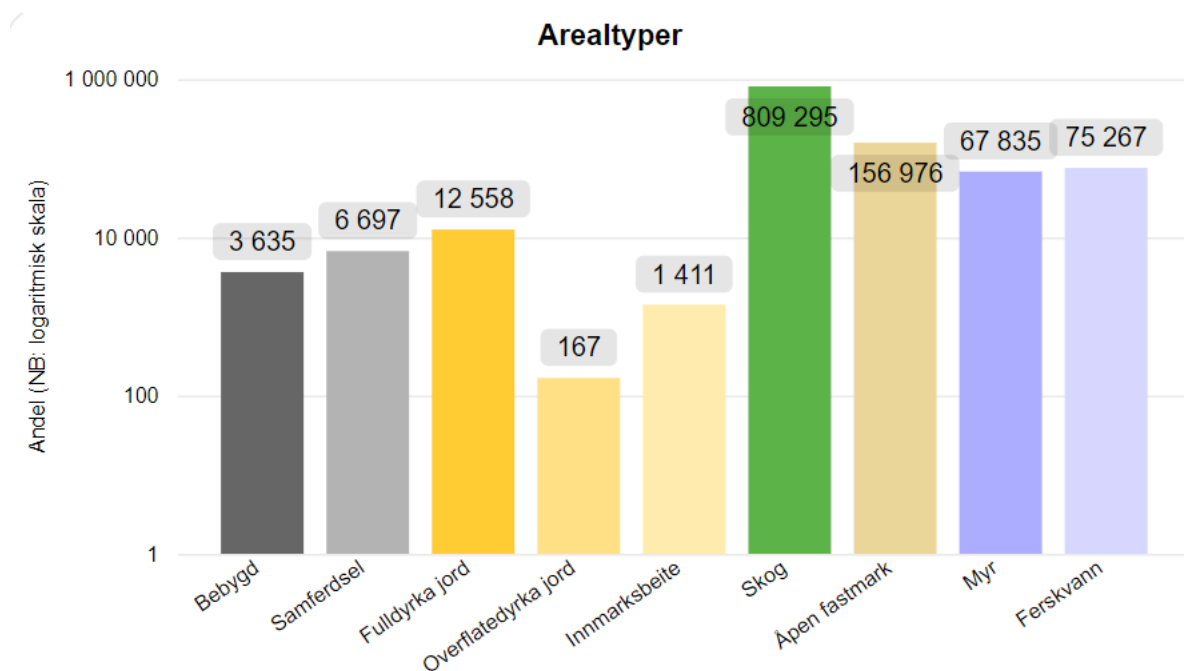
Utfordringer og fokusområder ift. helse:

- Stor andel eldre
- Økning antall personer med psykiske lidelser
- Åmli scorerer dårlig på diverse helserelevante nøkkeltall

3.5 Klima, miljø og areal

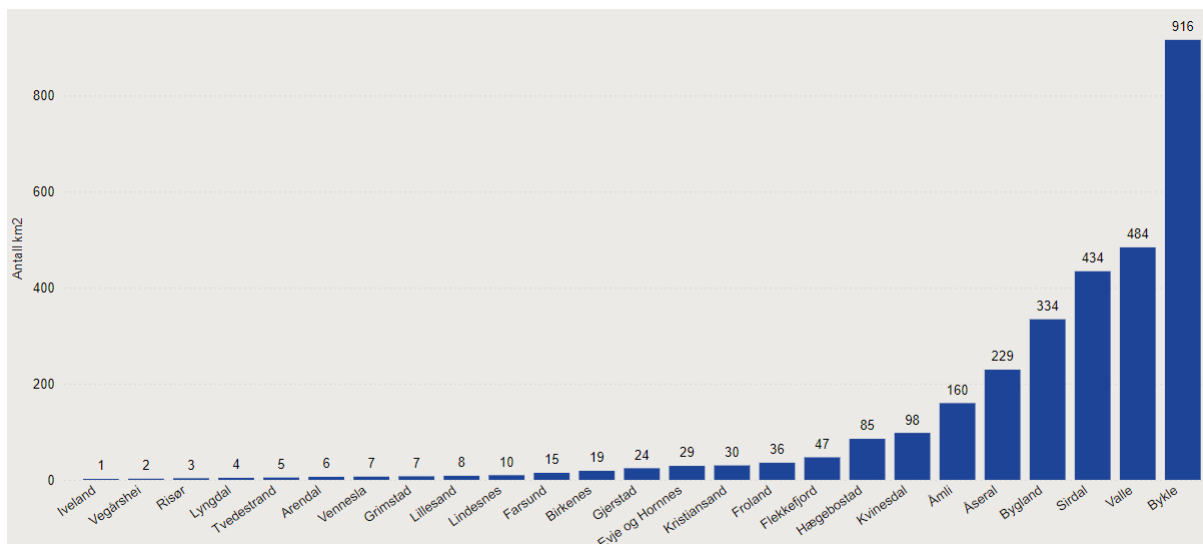
Regionplan Agder har som mål om at årlige utslipp skal nær bli halvert i 2030. Alle kommuner må bidra til denne målsetningen og helst ha en strategi og (tiltaks)plan for dette. Kommunen har selv bidratt til elektrifisering ved å anskaffe elektriske biler.

Omtrent 71% av Åmli er dekket av skog. Åmli har forholdsvis mye fulldyrket jord (1,1% = 12.500 m²) og 16,3% vernet areal.

Figur 12: Arealtyper Åmli kommune (logaritmisk skala), kilde: agdertall.no

Figur 13: Vernet areal på land, kilde: agdertall.no

Kommuneplanen inneholder mye 'planreserver' (22.000 daa); ubebygde arealer som er avsatt til fremtidig bebyggelse. I lys av direktoratets føringer gjennomføres det en planvask i forbindelse med kommuneplanens rulleringsprosess (arealdel). Tabellen under viser Åmli kommunes planreserve i forhold til kommunene i Øst-Agder, og vi ser tydelig at spesielt areal satt av til fremtidig fritidsbebyggelse ligger langt over snittet.

Kommune	Arealer i planreserven, dvs. byggeområder i plan med gjenværende utbyggingspotensiale (tall i dekar)							
	Total planreserve for alle utbyggingsformål	Arealer i planreserven for sentrale utbyggingsformål i plan				Arealer i planreserven (alle utbyggingsformål) med potensielt viktige klima- og naturverdier		
		Bolig, totalt	Bolig pr. innbygger	Fritidsbolig, totalt	Næring, totalt	Lauvskog	Myr	Dyrka mark
Risør	4 460	1 376	0,20	1 789	387	204	58	61
Gjerstad	3 462	147	0,06	2 692	204	148	88	39
Tvedestrand	3 041	2 661	0,36	325	249	342	18	37
Åmli	21 892	587	0,33	20 046	194	24	1 652	107
Vegårshei	7 673	2 661	0,37	4 759	454	60	343	51
Arendal	4 598	1 851	0,04	238	1338	437	52	158
Froland	7 673	2 661	0,44	3 125	685	172	371	72
Grimstad	5 877	2 713	0,11	489	1631	377	182	167
Lillesand	6 754	1 882	0,17	1 026	1 219	577	231	189

Figur 14: planreserve for Øst-Agder, kilde: Agder fylkeskommune

Globalt og nasjonalt er den pågående utviklingen med hurtig tap av naturmangfold urovekkende. Det er betydelige konflikter mellom mål om næringsutvikling i det grønne skiftet, stor økning av fornybar energi, og samtidig redusert nedbygging og mer vern av naturareal og dyrket mark. Åmli forvalter store naturområder med vassdrag, skog- og heiområder og viktige arealer for matproduksjon (mye nydyrket areal). I både rullering av kommuneplanens arealdel og arealplanlegging for øvrig skal det være fokus på dette.

Utfordringer og fokusområder ift. Klima, miljø og areal:

- Fokus på arealregnskap
- Jordvern av matarealer
- Nedbygging av natur blir vanskeligere

3.6 Samfunnssikkerhet og beredskap

Innenfor samfunnssikkerhet og beredskap er det utviklingstrekk som berører samfunnet bredt og som krever forebygging innen en helhetlig og målrettet ramme. Kommunen har en viktig rolle som lokal beredskapsmyndighet og skal ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet innen sitt geografiske område. Kommunen har en helhetlig beredskapsplan som revideres årlig.

Åmli har en del areal som er utsatt for særlig flom og (snø)skred. Kommunen tar derfor i sin planlegging hensyn til utfordringer knyttet til intensiv nedbør som kan true kritisk infrastruktur og boliger. NVE sine kartløsninger med aktsomhetsområder brukes aktivt og det kreves utredning av naturfaren i utsatte områder hvor det planlegges utbygging / gjøres tiltak. Åmli kommune er også med i et interkommunalt samarbeidsprosjekt for å vurdere naturbaserte flomsikringstiltak langs vernet Tovdallsvassdrag.

En annen konsekvens av dagens klimautfordringer er tørke som øker risiko til skogbrann i blant annet Åmli kommune.

Det moderne samfunnet baserer seg i stor grad på internettløsninger, alt er koblet sammen og alt er avhengig av strøm. Samfunnet og kommunene er sårbare for strømutfall / nettutfall som ofte kan være en konsekvens av ekstremt vær. Åmli kommune har en helhetlig Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS). ROS-analysen skal holdes oppdatert. I henhold til Klimaprofilen for Agder vil klimaendringer særlig føre til behov for tilpasning til kraftig nedbør og økte problemer med overvann, endringer i flomforhold og flomstørrelser, jordskred og flomskred.

4 Vurdering av planbehov for periode 2024 - 2027

I lys av kommunens utviklingstrekk og utfordringer (se forrige kapittel) er det gjort en vurdering av kommunens planbehov. Planbehovet er drøftet/vurdert med bidrag fra alle enheter, kommunens ledelse, rådgivere som jobber med samfunnsutvikling og politikere. Innspill fra Statsforvalteren i Agder og Agder Fylkeskommunen er tatt med i vurderingen.

Revisjon av eldre planer, eller utarbeidelse av nye planer krever mye ressurser, både med hensyn til bruk av ansatte og kostnader knyttet til planprosessen. I revidering og utarbeidelse av planer prioriteres det pga. begrenset tilgjengelig kapasitet, ressurser og kompetanse i kommunens organisasjon.

4.1 Planarbeid/strategier som er mest prioritert i perioden 2024-2027

I tabellen i kapittel 5 vises planene som skal lages / rulleres i perioden 2024 – 2027. De viktigste kommenteres i dette avsnittet:

Kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel rulleres i 2024/2025. Arealplanen trenger en opprydding (planvask) generelt, men Åmli trenger også å se på mulige nye områder til næring og boligbebyggelse. Dette i lys av forventede utviklinger rundt Biozin/Jordøya og i lys av økende behov for sentrumsnære leiligheter/boenheter.

Samfunnsdelen rulleres ikke samtidig med arealdelen. Dette er fordi rulleringen har mye fokus på planvask/oppnydding. Arealstrategien som henger sammen med rullering av arealdel, omtales i planbeskrivelsen til kommuneplanens arealdel som sluttbehandles i løpet av 2025.

I arbeidet med slik «planvask» er plassering av framtidig boligbygging i forhold til kommunens framtidige kostnader til hjemmebaserte omsorgstjenester og teknisk infrastruktur mm. også et viktig moment.

Ellers vises det til vedtatt planprogram i forbindelse med rullering av kommuneplanens arealdel.

Evt. Videre 'planvask' av eldre reguleringsplaner (endring/opphøving) gjøres senere: her skal det først søkes om midler til planvask pga. manglende kapasitet.

Rullering av reguleringsplan for Åmli sentrum

Dette prioriteres men settes ikke i gang før kommuneplanens arealdel er revidert. Kommuneplanens arealdel kan gi føringer for revidering av sentrumsplanen. Reguleringsplanen for Åmli er gammel og trenger en oppdatering. Det bør bl.a. hensyntas etablering av døgnhvileplass og rundkjøring innen planområdet. Fokus i revideringen blir muligheter for etablering av flere universelt utformede leiligheter/konsentrert bebyggelse, for å finne en god balanse mellom areal avsatt til bolig og forretning/tjenesteyting, samt tettstedsutvikling generelt.

Helhetlig Helse- og omsorgsplan (inkl. demensplan og evt. Boligsosial handlingsplan)

Ny boligsosial lov fra 2023 presiserte og til dels skjerpet ansvaret til kommunene. De skjerpede kravene gjelder plikten til å ha oversikt over boligbehovet både for ordinære boliger og boliger for vanskeligstilte. Det skal derfor lages en oppdatert helhetlig plan for boligsosialt arbeid, basert på en oversikt over hele boligmassen i kommunen.

Statsforvalteren påpeker at kommunen bør utvide perspektivet ut over «tjenestemottakere» når de vurderer boligsosiale temaer. «Vanlige» innbyggere som står i fare for å miste bolig, eller eldre innbyggere som vil flytte for å klare seg selv lenger uten hjelp – men ikke finner alternativer, bør få mer oppmerksomhet.

Plan for forebyggende arbeid blant utsatte barn og unge

På bakgrunn av ny opplæringslov skal kommunene lage en **Plan for forebyggende arbeid blant utsatte barn og unge**. Det er et samarbeid mellom blant annet Helse og Oppvekst. Planarbeidet er påbegynt i Åmli kommune og planen slutføres i 2025. Rammene for denne planen finnes allerede i 'tverrfaglig samarbeid' (BTI) mellom forskjellige enheter.

Det vurderes å få *plan for bedre levekår blant barn og unge* integrert i denne planen.

Opplæringsplan

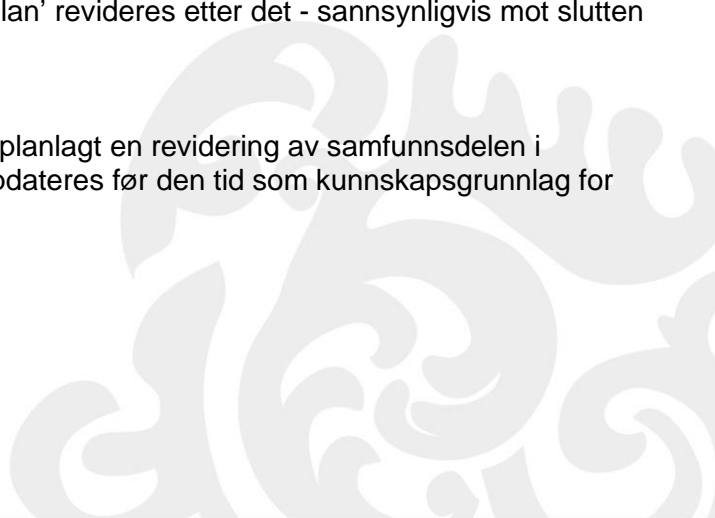
Nåværende opplæringsplan må oppdateres i 2025

Helhetlig ruspolitisk handlingsplan

Våren 2025 jobbes det med å få på plass psykisk helsetjeneste for barn og unge. Det er mest hensiktsmessig at 'Helhetlig ruspolitisk handlingsplan' revideres etter det - sannsynligvis mot slutten av 2025.

Oversiktsdokument folkehelse

Nåværende folkehelseoversikt er fra 2020. Det er planlagt en revidering av samfunnsdelen i 2026/2027 og folkehelseoversikten skal derfor oppdateres før den tid som kunnskapsgrunnlag for samfunnsdelen.

4.2 Planarbeid drøftet, men ikke prioritert for perioden 2024-2027

Kommuneplanens samfunnsdel

Rullering av kommuneplanens samfunnsdel er satt opp til (begynnelse av) neste periode (fra 2027) og prioriteres ikke nå. Før rulleringen skal folkehelseoversikten være oppdatert som kunnskapsgrunnlag for revidering av samfunnsdelen. Det meste som står i samfunnsdelen fra 2019 er fortsatt aktuelt og fungerer som overordnet grunnlag for handlingsplaner og økonomiplanen.

På anbefaling av Fylkeskommunedirektøren legger Åmli kommune ikke opp til en større revisjon på slutten av inneværende planperiode. For at samfunnsdelen skal være et styringsverktøy for valgte politikere i Åmli kommune i inneværende periode, startes det derfor ikke med revidering av samfunnsdelen før det nye kommunestyret er på plass i 2027.

Landbruksplan

Åmli er en landbrukskommune. Jordvernet er nå høyere prioritert enn noen gang. I brev fra landbruksministeren og kommunalministeren av 29. januar 2024, ber de om at jordvern blir satt på dagsorden i arbeidet med nye planstrategier. Kommunen har vurdert å utarbeide en kommunal jordvernstrategi og/eller en landbruksplan, men har konkludert at vi ikke prioriterer dette i denne perioden. Likevel har kommunen stort fokus på dette temaet.

Skogbruksplan

Skogbruksplanen i Åmli kommune er gammel men fortsatt brukbar og ser ikke behov å oppdatere den: Målsetningene for skogbruket i Åmli framkommer av kommuneplanens tekstdel. Når den skal revideres, er det naturlig å se til det som omhandler skogbruk i Regionplan Agder, samt fylkets vedtatte landbruksstrategi.

Temaplan for strategisk næringsutvikling i Åmli kommune

Når det gjelder næring, finnes det en *Temaplan for strategisk næringsutvikling i Åmli kommune 2016-2019*. Hovedmålene er integrert i samfunnsdelen og det prioriteres ikke å revidere planen i denne perioden.

5 Kommunal planstrategi 2024-2027

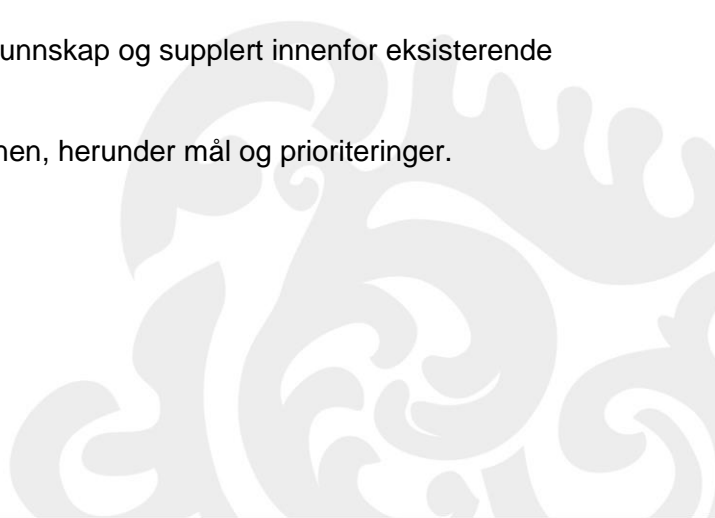
På bakgrunn av eksisterende planer, som bør rulleres/revideres og nye planer som utarbeides etter behov, samt de førende overordnede rammedokumenter, gjelder følgende planstrategi for perioden 2024 – 2027.

I oversikten brukes forkortelse 'Rev.' som kan bety både 'rullering av planen' og 'revidering av planen'. Dette vurderes per plan. Forskjell mellom rullering og revidering:

Rullere: Planen blir oppdatert i forhold til dagens kunnskap og supplert innenfor eksisterende rammer

Revidere: En revisjon vil å se på hele/deler av planen, herunder mål og prioriteringer.

KD	= Kommunedirektør
H&O	= Helse og omsorg
OPP	= Oppvekst
HAB	= Habilitering og ressurs
IKTA-S	= IKT-Agder Sikkerhetsforum
Int.komm.	= Interkommunalt samarbeid

Overordnede planer / strategier

	Status	Ansvar	2024	2025	2026	2027
Planstrategi (4 år)	Gjeldende	Samfunn	Rev			
Kommuneplanens arealdel (12 år)	Gjeldende	Samfunn		Rev		
Kommuneplanens samfunnsdel (12 år)	Gjeldende	Samfunn				Rev
Handlingsplan / økonomiplan (4 år)	Gjeldende	Ledelse	Rev	Rev	Rev	Rev
Delegasjonsreglement for Åmli kommune 2020	Gjeldende	KD		Rev		
Oversiktsdokument folkehelse 2020-2023	Gjeldende	KD		Rev		
Plan for utvikling av folkehelse og levekår i Åmli 2017-2021	Gjeldende	KD		Rev		

Organisasjon, samfunnssikkerhet og beredskap

	Status	Ansvar	2024	2025	2026	2027
Arkivplan 2020-2023	Gjeldende	Org.avd.				Rev
HMSK-håndbok 2023	Gjeldende	Org.avd.	Rev			
Overordnet beredskapsplan (inkl. Helsemessig og sosial beredskapsplan) sist revidert 2023	Gjeldende	Org.avd.	Rev	Rev	Rev	Rev
Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, revidert 2023	Gjeldende	Org.avd.				Rev
Smittevernplan og pandemiplan, revidert 2023	Gjeldende	Overlege				Rev
Beredskapsplan vannforsyning 2022	Gjeldende	Samfunn				
Plan for informasjonssikkerhet, personvern og internkontroll i IKT Agder-kommunene 2019	Gjeldende / snart utgått	IKTA-S				

Oppvekst, Flyktninger

	Status	Ansvar	2024	2025	2026	2027
Opplæringsplan 2019 - 2022	Gjeldende	OPPV	Rev	Rev		
Plan for trygt og godt skolemiljø Åmli og Dølemo skule og SFO 2021	Ivaretas i forrige plan	OPPV				
Plan for forebyggende arbeid blant utsatte barn og unge	NY	OPPV Helse	Ny	Ny		
Bedre levekår blant barn og unge i Åmli kommune 2017-2020	Ivaretas i forrige plan	OPPV	Rev	Rev		
Plan for bosetting og integrering av flyktninger i Åmli kommune 2024-2027	Gjeldende					Rev

Helse, omsorg, habilitering og ressurs

	Status	Ansvar	2024	2025	2026	2027
Helhetlig Helse- og omsorgsplan (inkl. Demensplan, psykisk helse og Boligosial handlingsplan)	Gjeldende / ny	H&O oppvekst	Ny / Rev	Ny / Rev		
Kompetanse- og bemanningsplan	Gjeldende	H&O		Rev/ Ny		
Veteranplan 2020	Gjeldende	HAB				
Helhetlig ruspolitisk handlingsplan 2012-2016	Gjeldende	HAB		Rev		

Samfunn og infrastruktur

	Status	Ansvar	2024	2025	2026	2027
Hovudplan for VA	Utdatert	Samfunn			Rev	Rev
Trafikksikringsplan 2020-2023	Gjeldende	Samfunn		Rev		
Plan for idrett og fysisk aktivitet i Åmli kommune 2020-2024.	Gjeldende Under rev.	Samfunn	Rev			
Kulturminneplan for kulturminne og kulturmiljø i Åmli kommune 2020 - 2024	Gjeldende	Samfunn		Rev		
Vedlikeholdsplan kommunale bygg	Gjeldende	Samfunn				
Skogbruksplan 2003	Gjeldende	Samfunn				
Friluftslivets Ferdelsårer 2022	Gjeldende	Samfunn				
Naturbasert reiseliv langs Nidelva	Igangsatt Int.komm.	Samfunn	Ny			
Naturbasert flomsikring Tovdalsvassdraget	Igangsatt Int.komm.	Samfunn	Ny	Ny		
Naturtypekartlegging 2004	Gjeldende	Samfunn			Rev.	
Temaplan for strategisk næringsutvikling i Åmli kommune 2016-2019	Gjeldende	Samfunn				

Arealplaner

	Status	Ansvar	2024	2025	2026	2027
Kommuneplanens arealdel	Igangsatt	Samfunn	Rev	Rev		
Oppdatering reguleringsplan Åmli sentrum		Samfunn		Rev	Rev	
Reguleringsplan utvidelse kirkeområde	Ny	Samfunn		Ny		
Reguleringsplan Hauglandsmoen	Vurderes	Samfunn		XX		
Planvask eldre reguleringsplaner	Vurderes	Samfunn			XX	